

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Egy évre ... 180 Lei.

Fél évre ... 90 Lei.

Egy negyed évre ... 45 Lei.

Egy hóra ... 15 Lei.

Nyitási költségek
megállapodás szerint

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSEG

Aradi és csanádi egyetemi
vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 142.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Résevény
Társaság.Balevárdi Regele Ferdi-
nand L. (József tőh.) ut. 21.

TELEFON-SZÁM: 141.

Arad, 1921

Staubert József.

Kedd, február 22.

Anglia kerüli
az erőszakot.

(Briand lemond.)

BUCURESTI. Az angol király trónbeszéde két olyan passzust tartalmaz, amelyek a legnagyobb jelentőségűek. Az egyik a londoni konferencián vita alá kerülő kártalanítások problémája, a másik az Oroszországgal folyó tárgyalásokra vonatkozik. Az angol király ama meggyőződésének adott kifejezést, hogy a londoni konferencián az európai egyetértés helyreállítása céljából meg fogják találni a békeszerződés alkalmazására szükséges eszközöket. Az egyetértés helyreállítása azt jelenti, hogy az angol kormány nem fog hallani az erőszakos kezeléshez, hanem arra igyekszik, hogy módot találjon a Németországgal való megegyezésre. Az Oroszországgal való viszonyt illetően az angol király ama reményét fejezte ki, hogy a tárgyalások jól fognak bevégezni.

BERLIN. Washingtonban a szenátorok Harding elnökkel megbeszélést folytattak és olyan kijelentést tettek, hogy Harding a Németországhoz való közeledést két hét múlva szándékozik megindítani. Az antant hatalmak most tárgyalnak Párisban a volt német kábelek sorsáról. A franciák az emden-newyorki kábel európai állomását Brestbe helyezték át, mert ellenőrizni akarják a kábelt. Az amerikai kormány tiltakozik a Németországgal való táviratforgalomnak francia ellenőrzése ellen.

PÁRIS. A tegnapi katonai tanácskozáson főleg a Lengyelországgal kötendő megállapodásokról volt szó, de tanácskoztak arról is, miképpen hajtsák végre a Németországgal szemben esetleg elrendelendő katonai rendszabályt. A tanácskozáson elhatározták, hogy behívják az 1918. évi korosztályt. Briand francia miniszterelnök vasárnap Londonba utazott, ahová magával vitte Foch tábornagyot is.

BERLIN. A német ellenjavaslatok elmentek Németország teljesítőképességének végső határáig. Mindazonáltal valószínű, hogy a francia kiküldötték a nacionalista kamarai többséggel való konfliktustól tartva a német ellenjavaslatokat elutasítják. Németország el van szánva arra, hogy elutasítás esetén viselje a végső következményeket. A szövetségesek az amerikai kormánynak sürgős meg-

hívást küldtek a londoni konferenciára. Az Unió elnöke a meghívást visszautasította.

PÁRIS. Valószínűnek tartják, hogy Briand miniszterelnök Poincaré parlamenti intrikái következtében a londoni konferencia után le fog mondani. Helyét Poincaré foglalja el.

LONDON. Az angol minisztertanács megállapította a londoni konferencia részleteit. A konferencia kedden vagy szerdán kezdődik. A St. James palotában előbb a legfelsőbb tanács tart néhány ülést, hogy megbeszélje a fontosabb kérdéseket.

Euszmillió lei — két napon.

(A bonok beváltása.)

Ma délelőtt a bonok beváltásának második napján az Acsepalota kapuja előtt már 9 órakor nagy tömeg szorongott. Autók, magánfogatok, bérkocsik nagy számmal állottak a palota előtt, míg az épület bejáratánál százával állottak sorfalat a beváltandó bonok boldog tulajdonosai. A magánfelek bonjainak a beváltására azonban csak fél 11 felé került a sor, s a rendőr ezután is csak félóránként engedett át az ajtón egy-egy tiztagu csoportot. Persze a várakozóknak kissé lassúnak tetszett a dolog, de fent a hivatalokban másképp zavart és torlódást okoztak volna a feltűnő magánfelek. Fent az emeleten már komoly és ünnepélyes volt a hangulat. Az ajtók előtt álló kisebb csoportok izgatott, hangos várakozásban türelmetlenkedtek s a hangulat az egyes hivatalszobákban is szokatlanul emelkedett és ünnepélyes volt. A bonjuk beváltásáért álldogáló százaknak bizony nem egyszerű az eljárásuk. Először is mindenkinek ki kell egyenlítenie az adóhátralékát és csak azután jelentkezhetik a bonokat beváltó főpénztár helyiségében. Az adóhátralékot a 20-as számú szobában kell befizetni, ahol erről igazolványt állítanak ki, amelyet a 11-es, 12-es, 17-es és 18-as szobákban előbb alá kell íratni s csak azután láttamozza azt a kerületi adótitst s végül az adóhivatali főnök. A főpénztár helyiségében azután egy adóhivatalnok a nyilvántartási naplóval összehasonlítja a bonk nev, szám és összeg szerinti és csak azután lehet a pénztárnál jelentkezni. Azonban a kifizetési eljárás sem olyan egyszerű. Itt a bontulajdonosnak a Chifanta hátsó oldalán két tann előtérítésével nyugtát kell írnia és csak azután veheti fel az összeget a főpénztárnoktól. Az idegen bonok jogos fellevezését igazoló meghatalmazást a kerületi előjáróság nál kell láttamoztatni Hoffmann Győző előjárósági jegyzőnél a

személyazonosság igazolása céljából. A bonokat 1000, 100 és nagyon kevés 500 leies címletekben váltják be. A beváltás minden esetben a legnagyobb rendben és pontossággal történik s a kiutest állandóan két pénztár bonyolítja le. Tülekedő és zavar csak az adórendezés körül volt észlelhető. A bon pénztárait 5, 10 és 100 leies jótékonyági blokkok vannak elhelyezve, amelyeket szívesen vásárolnak meg azok, akik végre kezékhöz kapták a régen várt „40 százalékot”.

A városi adópénztár a bonok beváltásának az első két napján mintegy 20 millió lei folyósított, amelyből az aradi vállalatok és pénzintézetek bonjainak a beváltására pontosan 15 millió lei esett. A teherszállító autó, amely a bonok ellenértékét hozta, kilenc métermázsza teherrel érkezett meg Aradra. Kilenc métermázsát nyomott a nyolcvankét millió, háromszázhatvanhétézerkétszázhatvanhat lei és ötvenbét bani készpénz.

Románia

a Habsburgok ellen.

Bucuresti. A kamara külügyi bizottságának legutóbbi ülésén Maniu Gyula külügyi kérdésekben interpellált és többek között a Habsburgoknak Magyarország trónjára való visszatérésére vonatkozólag kért Take Jonescu külügyminisztertől felvilágosítást. A külügyminiszter erre vonatkozólag a következőket mondotta:

— Ez olyan kérdés, amely a békeszerződésből folyik s amelyre nézve nincs helye a tétovázásnak. A román kormány nem akar beavatkozni Magyarország belső ügyeibe, a Habsburgok visszatérése azonban olyan kérdés, amely tulerjed Magyarország belügyi kérdésének határain, mert az teljesen nemzetközi érdekű. Ezért a Habsburgok visszatérésének kísérlete nemcsak a trianoni békeszerződésben érdekelteknek ellent-

állásába ütköznék, hanem olyan kényszerrendszabályokba is, amelyeket bizonyára alkalmazásba kellene venni.

Maniu Gyula válaszában kijelentette, hogy a külügyminiszternek a Habsburgok visszatérése megállítására vonatkozó válaszával meg van elégedve.

A villamos vasut.

(A közúti közlekedés kérdése.)

Annak idején, amikor a Franco-Romana autóvállalat a közúti forgalom lebonyolítására a városnak ajánlatot tett, az Aradi Közlöny vetette fel a kérdést, hogy miként lehetne a város anyagi szempontjából legkedvezőbbben elintézni a közúti közlekedés problémáját. Az volt az álláspontunk, hogy a város csak akkor találhatja meg számítását, ha a közúti közlekedés lebonyolítására nyilvános pályázatot hirdet s a beérkező ajánlatok közül azt fogadja el, amely a legtöbb előnyt biztosítja a város részére. Ez az egyedüli helyes szempont s úgy látszik, a város vezetősége ezt magáévá is tette. A város műszaki bizottsága dr. Angel István helyettes polgármester elnöklésével legutóbbi ülést tartott és ezen hosszasan tárgyalta a beérkezett ajánlatokat. A bizottság azon a véleményen volt, hogy a közúti forgalom lebonyolítása kérdésében nem csak az autbusz közlekedéssel, hanem más közlekedési eszközök igénybe vételével is foglalkozni kell. A városnak eminens érdeke, hogy ezt a kérdést ne hamarkodják el. A közúti közlekedés csak akkor válna sürgőssé, ha a város a jelenlegi gőzvasuti közlekedésre annyit fizetne rá, hogy az üzemet be kellene szüntetnie. De ma már a gőzvasut mérlege tiszta nyereséget mutat fel, amely a várost illeti, ezenkívül a város még telekhasználati díj címén is nagyobb összeget kap a gőzvasuttól. Hosszas tárgyalás után kimondotta a műszaki bizottság, hogy — bár a gőzvasuti forgalom beszüntetése még nem aktuális — gondoskodni kell azonban olyan teljesen modern közlekedési eszközről, amely a város fejlődését előmozdítaná. Arra való tekintettel, hogy a létesítendő villamosvasut terveit már régen elkészítették, valószínűnek látszik, hogy akad olyan vállalkozó, aki a villamosvasut kiépítését a városra nézve oly előnyös mó-

don vállainá, amire a város vezetősége még néhány hónappal ez előtt is úgy gondolt, hogy az csak 5-6 év múlva következhetik be. A műszaki bizottság azt a javaslatot terjesztette a tanács elé, rendelkezje el a villamosvasut építési tervezetének teljes kidolgozását és azt április 30-áig a gépjárműigazgató terjeszse a tanács elé. A tanács ekkor lesz abban a helyzetben, hogy a terv alapján a villamosvasut építési feltételeit megállapíthassa és nyilvános pályázatot írthasson ki.

A „Victoria” közgyűlése.

Vasárnap tartotta a Victoria társaság XXXIII. évi rendes közgyűlését. A vezetőség díszteret váltik s az intézet szerveztségének kitűnőségét bizonyítja, hogy a hatalmas forgalom dacára, melyet az intézet az elmúlt évben lebonyolított, ily hamar készült el mérlegével s mint első tarthatta meg közgyűlését, melyről az alábbiakban számolunk be: *Demian Aurel* dr. igazgatósági tagra hárult a közgyűlés vezetésének feladata, ki megnyitó beszédében sajnálattal jelenti, hogy úgy *Veliciu Mihály* elnök, *Ciorogariu Roman* alelnök is betegség miatt akadályozva vannak azon részt venni. Majd meleg szavakban üdvözli a nagy számban megjelent részvényeseket s különösen *Nastát*, a „Banca Nationala a Romaniei” aradi fiókjának igazgatóját, ki mint vendég jelent meg. Meghatottan emlékezik meg *Raicu Sebó* volt vezérigazgatóról, aki az intézet alapítása óta, mint annak első tisztviselője vett tevékeny részt s tudásával s fáradhatatlan munkásságával emelte az intézetet azon nivóra, amelyen ma áll. Az elhunytával megüresedett vezérigazgatói állást *Adam Györggyel*, az intézet egyik régi tisztviselőjével töltötték be. A közgyűlést megnyitottak jelentvén, annak hozzájárulásával a jegyzőkönyv vezetésére *Fopovicu György* és *Antonescu Virgil* intézeti titkárokat, annak hitelesítésére *Calnicean Aurel* és *Pacatian Mihály*, a szavazatszedő bizottságba pedig *dr. Marcus Mihály*, *dr. Avramescu Vazul* és *Muscan Döme* részvényeseket kéri fel. Majd megállapítván, hogy 2237 részvény képviselőjében 50 részvényes jelent meg, akik 910 szavazattal bírnak, a közgyűlést határozatképesnek nyilvánítja.

Attérven a napirend 1. pontjára, *Adam György* vezérigazgató olvas fel az igazgatóság jól szerkesztett jelentését, amelyből kitűnik, hogy a múlt évi közgyűlésen elhatározott alaptőkeemelés fényesen sikerült. Ezen művelet által az intézet alaptőkéje 4.000.000 lei, tartalékalapok pedig meghaladják a 4.000.000 leit, úgy hogy az intézet saját tőkéi az évi zárlatkor 8.107.877 leit tesznek. Rámutat az intézet ha-

Friedrich István leleplez

BUDAPESZ. *Friedrich István* volt miniszterelnök felszólalt a magyar nemzetgyűlés egyik legutóbbi ülésén és a következő dolgokat mondta el:

— Ellenem egy részvénytársaság alakult, azzal a céllal, hogy tönkretessenek. Ennek a részvénytársaságnak expozitúrája volt Siófokon, Bécsben, a Gellért-szálló pincéjében, egy Rákóczi-ut-i irodában és fent a várban. Az expozitúrának szálai a Margit-köruti csodabarlangba futottak össze. A siófoki expozitúra *nagyatádi Szabó Istvánt* is a másvilágra akarta küldeni azon az alapon, hogy kommunista volt. Ezt én akadályoztam meg. Ez a siófoki expozitúra ölte meg *Girtlen* huszárfőhadnagyot csak azért, mert nem akart ellenem vallani. *Girtler* holtteste egy nádasban fekszik és ezennel bejelentem ezt a kormányának további intézkedés céljából. A bécsi expozitúra adatokat gyűjtött ellenem. Egy elbocsátott kommunista alkalmazottam utján üzleti könyveimet akarták megszerezni és egy millió koronát kínáltak érte. *Patak* erről tudomást szerzett és elmondta nekem. Én készség-

gel odaadtam az üzleti könyveimet azzal, hadd keressenek a szegény emberek egy millió koronát. Minthogy azonban abban semmi ítélel titok nem volt, *Patakék* nem kaptak egy fillért sem. Én magam a könyveket átadtam a rendőrségnek és később a főkapitányságtól visszakaptam. *Patakot* lecsukták és ellenem vallomásra akarták bírni. Nem tudott azonban semmit sem vallani és szabadon engedték. Beszélhetnék még a vérbeli expozitúráról is, meg arról, hogy a Tisza-gyilkosság egyik fővádoltja, *Dobó István* miért halt meg épen csontszuban, azonban egyelőre nem mondok többet, mint annyit, amennyire most szükségem van. Majd lesz alkalmam nyilatkozni mindazokról a dolgokról, amelyek utjai mind a Margit-köruti csodabarlangba vezetnek.

BUDAPEST. A büntetőtörvényszék vádtaácsa a Tisza-gyilkossággal kapcsolatban foglalkozott *Friedrich István* ügyével. A vádtaács úgy döntött, hogy *Friedrich István* szabadlábon maradjon, mert szökésétől nem kell tartani.

A magyar politika hírei.

BUDAPEST. Hírlik, hogy gróf *Teleki Pál* miniszterelnök ideiglenesen átveszi a belügyminisztérium vezetését. Valószínű, hogy a belügyi tárcát annakidején gróf *Ráday Gedeonnak* adják át. Azokkal a hírekkel szemben, hogy a kiscgazdapárt *nagyatádi Szabó István*nal csatlakoznék a liberális blokkhoz, félhivatalosan kijelentik, hogy *nagyatádi Szabó István* távol áll az új alakulattól annyival is inkább, mert a kiscgazdapárt úgy a polgárok, mint a munkások érdekeit szíven viseli.

BUDAPEST. A nemzetgyűlés szombati ülésén megválasztották a különböző bizottságokat. *Hege, dús Lóránt* pénzügyminiszter tizennégy törvényjavaslatot terjesztett be.

Március elsején kezdődnek

a román-orosz békétárgyalások.

BUCURESTI. *Take Jonescu* külügyminiszter jegyzéket intézett az orosz szovjet kormányhoz, a melyben közli, hogy elfogadja Revalt a békétárgyalások színhelyéül, egyben közli, hogy a román békedelegáció március elsején oda fog érkezni. *Take Jonescu* ugyanazt a jegyzéket megküldötte a londoni és párisi kormányoknak is. A román békedelegáció öt tagból fog állani. A delegációnak vezetője *Florescu* lesz, Románia varsói követe. A delegáció február végén érkezik Varşoba és március elsején Revalban lesz. Politikai körökben azt hiszik, hogy a békétárgyalásoknak sikere lesz.

Az izr. hitközség új vezetősége.

Nagy eseménye volt tegnap az aradi izraelita hitközségnek. A hitközség tisztikarának választását tartották meg. A városban már napok óta lázas korteskedés indult meg, hogy a hitközség ifjabb nemzedéke a maga listáját hozza be. A hitközségi épületben már a kora délelőtti órákban sok kiöltözött és ünnepélyes arc volt látható. A folyosón vitatkozó csoportok, a választás várható eredményét tipelve álltak. Másról *Klein Sándor* női divatkereskedő magyaráz valamit többeknek szelid bonhémiaival:

— Hígyjék el kérem, hogy a cionisták maximum két szavazatot kapnak. Mindenütt élénkség, várakozás. Benn a hitközségi gyűlésteremben már reggel óta nagy és méltóságteljes csendben folyik a titkos szavazás. A szavazás csak a késő délutáni órákban ért véget. és csak azután kezdtek hozzá a le adott szavazatok összeolvasásához. Kilenc óra után hirdették ki a választás eredményét, amely a fiatalabb nemzedék oly biztosra vett győzelmét nem hozta meg, a mennyiben elnöknek négyszáznolcvan szavazattal most is *dr. Nemess Zsigmondot* választották meg. A megválasztott tisztikar a következő: Helyettes elnök *dr. Schütz Henrik*. Képviselőtestületi tagok lettek: *Adler Andor*, *Bruckner Sándor*, *Baumann János*, *Bársony Andor*, *Berger Albert*, *Barta Elemér*, *Deutsch Andor*, *Dózsa Dezső*, *Engel Gyula*, *Fekete Jakab*, *Fodor Gyula*, *dr. Fuchs Albert*, *Funkelstein József*, *Glick Dezső*, *Grünwald Samu*, *Halpern Miksa*, *Hegyi Albert*, *Faragó Rezső*, *Kalmár József*, *Keppes Ármin*, *dr. Keppich Jakab*, *Klein Sándor*, *Kornis Ödön*, *Klein Miksa*, *dr. Kelemen Gábor*, *Leichter Lipót*, *Leopold Zsigmond*, *Mandel Vilmos dr.*, *báró Neuman Adolf*, *báró Neuman Dániel*, *Neumann Hermann*, *Oppenheimer Rezső*, *Pichler Sándor*, *Ráskai Miksa*, *Pick Ernő*, *Somló Ármin dr.* Pótagok lettek: *Braun Mór*, *Freud Pülöp*, *Jellinek József*, *Kauffmann Lajos*, *Meer Ármin*, *Schreyer Viktor*, *Schwartz Adolf*, *Singer Lajos dr.*, *Szenes Henrik*, *Tenmer József*, *Weisz Márkusz*, *Weisz Mihály*, *Winternitz Jenő*.

A hitközségi választások olyan izgalomba hozták a szavazó polgárokat, hogy már hetekkel előbb a választási harc körül folyt a vita a kávéházi asztaloknál. Végre elmúlt a nevezetes nap. Ugy látszik, voltak olyanok, akiknek már nagyon elég volt ez a téma. Legalább is ezt bizonyítja az a kis tintaceruzával irt tábla, amit egy szellemes urlember felakasztott szokott törzsasztaluk felé a Városi kávéházban: „A választásokról egy szót sem”. Hogy a táblának eredménye lett volna, azt egyenesen kétségbevonjuk.

Világháború a szovjet ellen.

(Ostromállapot Oroszországban.)

HELSINGFORS. Ideérkezett hírek szerint egész Szovjetország területén kihirdették az ostromállapotot. Három kormányzóságban statárium van. A pétervári kormányzóságban a bolsevista rendszer összeomlás előtt áll, mert az egész balti flotta átpártolt a szovjet ellenfeleihez.

PÁRIS. A francia politika minden erejével igyekszik Lengyelországot a maga politikájának érdekkörébe vonni. A francia nép minden erejét meg fogja feszíteni, hogy az antant hatalmait erélyes fellépésre bírja Szovjetországgal szemben. Fel fogják szólítani Oroszországot, hogy minden kétséget kizárólag nyilatkozzon a hajlandóságra a békeszerződéseket elvben elismerni és tárgyalá-

sokba bocsátkozni? Ha a szovjetnek válasza tagadó lesz, az antanthatalmak világháborút proklamálnak Szovjetországgal szemben. A francia-lengyel gazdasági és katonai egyezményt a jövő héten aláírják.

PÁRIS. Azokból a házkutatásokból, amelyeket a párisi szélsőséges szociálistáknál tartottak, kiderült, hogy Moszkvából utasítást küldtek a párisi, brüsszeli, amsterdami, olaszországi és német kommunista központoknak, hogy egyszerre indítsanak kiterjedt forradalmi mozgalmakat.

BERLIN. A Lokalanzeiger kopenhágai jelentése szerint Litvánia ellen nagy lengyel offenzíva készül.

Starcea követ jelentése.

BUCURESTI. Starcea budapesti román követ táviratilag jelentette, hogy a magyar határtól Budapestig két magasrangú magyar állami tisztviselő kísért és hogy Budapesten való fogadtatása igen szívélyes volt.

BUDAPEST. Starcea román követ tegnap bemutatkozó látogatást tett. Gratz Gusztáv magyar külügyminiszternél. A román kormány követe jegyzéket nyújtott át a hadifoglyok kölcsönös kicserélésére és az utlevelek láttamozására ügyében.

Átháríthatják-e a bankok

az öt százalékot a betevőkre?

Kereskedelmi felügyelőség Aradon

Az ipar- és kereskedelemügyi minisztériumban megszövegezték a kereskedelmi felügyelői testület működési szabályzatát. A szabályzat a következőket tartalmazza: A kereskedelmi felügyelők testülete az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium külső személyzetéhez tartozik. Az ország kereskedelmi felügyelet szempontjából következő kerületekre oszlik: 1. Craiova, 2. Bucuresti, 3. Galac, 4. Konstanz, 5. Jassi, 6. Timisoara (Temesvár), 7. Cluj (Kolozsvár), 8. Sibiu (Nagyszeben), 9. Brasov (Brassó), 10. Arad, 11. Oradea-Mare (Nagyvárad), 12. Csernovitz, 13. Kisinev, 14. Balti és 15. Cefatealba. A felügyelőség élén a kereskedelemügyi miniszter által kinevezett felügyelő áll, kinek az a feladata, hogy a miniszternek a kereskedőkre vonatkozólag kiadott rendeleteinek végrehajtását ellenőrizze. Különösen a kereskedelmi cégekre, a luxus leküzdésére s a spekuláció ellen irányuló rendeletek ellen vétőket fogja ellenőrizni. Tekintettel arra, hogy a kereskedelmi törvényhozás egységesítése folyamatban van és hogy a cluji (kolozsvári) kereskedelemügyi vezérutkárság rövidesen feloszlik, ennek hatásköre is részben a felügyelőségekre fog háramlani. A kereskedelemügyi minisztérium számára marad fenn azonban a külfölddel kötendő kereskedelmi szerződések tárgyalása és a kereskedelmi tárgyú felebezések elintézése, ugyanilyen vonatkozású rendeletek előkészítése, a piacok tarifáinak jóváhagyása, a kereskedelmi kamarák költségvetéseinek jóváhagyása és végül a kereskedelmi társaságok megalakulásának és tökéletesítésének jóváhagyása. A szabályzat ez év május 1-én fog hatályba lépni.

BUCURESTI. A bankok kifizetéséről szóló rendelet szerint a bankok és pénzüzetek 40 százalékos bonjából, ha a bon 50.000 leinél magasabb összeget tesz ki, a bon beváltása alkalmával levonnak öt százalék beváltási költséget. Ennek az öt százaléknak ügyében Bontescu megjelent a pénzügyminiszternél és az erdélyi bankok nevében azt kérte, hogy a negyven százalékról szóló bonok beváltása alkalmával a bankoktól ne vonják le a beváltási öt százalékot. Kérését azzal indokolta, hogy minden banknak rengeteg olyan betevője van, akiknek betéteje igen jelentéktelen összegről szól és az összegek egyáltalán nem haladják meg az 50.000 leit. Ezekből a betétekből tehát a bank nem vonhatja le az öt százalékot és így a bank a levont öt százalékot nem tudja betevőire áthárítani. Az erdélyi bankokra nézve meg egyébként is a magyar pénzügyi törvények vonatkoznak, amelyek szerint az öt százaléknak a betétekből való levonása teljesen jogtalan. A fenti kérést Titulescu pénzügyminiszter azonnal a minisztertanács elé terjesztette, a

mely úgy határozott, hogy terjeszték be az erdélyi bankok betevőik névsorát a kormányhoz, a mely aztán ki fogja válogatni a betevőket és a bankok csak az 50.000 leien felüli betétek összegéből fogják a beváltási öt százalékot levonni. Bontescu a minisztertanács e határozatával szemben kijelentette, hogy a beváltáskor bejelentett összegek sokkal kevesebbet tesznek ki, mint a betétek tényleges összege és így ennek a minisztertanács határozatának végrehajtása újabb bonyodalmakat fog előidézni. Titulescu pénzügyminiszter ezt az ellenvetést is tudomásul vette és azt a legközelebbi minisztertanácson vita alá bocsátja. Valószínűnek tartják, hogy az öt százalék kérdésében módosítani fogják a beváltásról szóló eredeti rendeletet.

Irodalom és művészet.

Eftimiu darabja.

(Újabb botrány a Ringala előadásán.)

A napokban hírt adtunk arról, hogy Clujon (Kolozsváron) Eftimiu Viktor ismert román drámaíró Ringala című történelmi drámájának a bemutatója alkalmával a cluji (kolozsvári) román diákság nagy botrányt rendezett. A színház igazgatósága azonban másnap is műsorra tűzte a darabot s a második előadásra ismét kivonult a román diákság nagy tömege, mintegy 350 egyetemi hallgató. De már közvetlenül a függöny felgördülése után óriási fütyű, lármá, piszszegés és dörömbölés reszketelte meg a levegőt. A színészek az elementáris torma miatt kénytelenek voltak az előadást abbahagyni, mire a tüntetés és a zaj elült. A megakadt előadás újból megkezdődött, de a diákság erre olyan fokozott tempóban tüntetett tovább a szerző ellen, hogy a függönyt újból le kellett engedni és a rendező bejelentette a közönségnek, hogy a direktió enged az egyetemi hallgatók fellépésének és a darabot leveszi a műsorról. Az időközben kivonult rendőrségnek is akcióba kellett lépnie, mert a tüntetésnek még az után is következményei voltak, amennyiben sok embert leigazoltattak és több lefokoztatás történt.

Maximális árak —

Aradra vonatkoztatva.

Pavelianu táblabíró az aradi törvényszéken működő árelenőrző-bizottság elnöke beszerelte a cluji (kolozsvári) maximális árak jegyzékét és ezt tájékoztatásul közli az aradi közönséggel. Tekintve, hogy Cluj (Kolozsvár) a legdrágább erdélyi város, az árelenőrző-bizottság az ottani maximális árakat Aradra nézve is irányadónak veszi és azokat a kereskedőket, akik ennél magasabb árakat számítanak, a legpéldásabban meg fogja büntetni. Az árak a következők: Marhahus kilogrammja 8—10 lei, borjúhús 8 lei, sertéshús 15 lei. **Éttermi árak:** (Az árak adagonként értendők és egy adag 200 gramm.) Halétel 7 lei, 2 főtt tojás 2 lei, másodrangú vendéglőben 1 lei 50 bani, két tükörtőjás 3 lei 50 bani (2 lei), 2 tojásból rántotta sajttal, túróval vagy sonkával 3 lei (2 lei 25 bani), fehér leves 1 leu (75 bani), barna leves 2 lei (1 leu 50 bani), marhahus burgonyával 4 lei (3 lei), főzelék feltéttel 4 lei (3 lei), sertéshús 5 lei (4 lei), rizotto 5 lei (4 lei), marhasült 5 lei (4 lei), marhasült mártással 6 lei (4 lei), 40 gramm kolbász 1 lei, sertéscomb 7 lei (6 lei), ürücomb 4 lei (3 lei), ürükötlet 4 lei (3 lei), fehér túró, minimum 100 gramm 1 lei 50 bani, kapuciner 1 lei 50 bani (75 bani), tejeskávé egy kávéval 2 lei 50 bani (2 lei), valódi török kávé 1 lei 50 bani (75 bani), fekete kávé 1 lei 50 bani (1 lei 25 bani), egy pohár tej 1 lei 50 bani (75 bani), tea rum nélkül 75 bani, 7 lei (6 lei), ürücomb 4 lei (3 lei), gyelmezteti a közönséget, hogy a nem maximált cikkekért is kötelesek a kereskedők a legmértányosabb árakat számítani.

Fogadó-napok

az aradi ügyvezetésénél.

Az aradi kerületi vasutigazgatóság a következő hirdetményt adta ki: Értesítjük a közönséget, hogy vezérigazgatóságunk rendelete alapján az aradi Directiunea Regionala hivatalaiban személyesen elintézendő magánügyekben és pedig szállításokat, jegykéréseket, ajánlatokat, panaszokat és egyéb felvilágosításokat illetőleg f. hó 21-től kezdődőleg kizárólag csakis az igazgatóhoz vagy annak helyetteséhez fordulhat. Magánlevelek ily ügyeknek elintézése céljából az igazgató vagy annak helyettese minden héten hétfőn, szerdán és szombaton d. e. fél 12 órától 12 óráig kihallgatást tart. A kihallgatásra megjelenők okmányaikkal vagy kérelmeikkel szükséges egyéb iratokkal felszerelve az említett napokon d. e. fél 12 órakor a Directiunea Regionala épületének 1. emelet 16. sz. helyiségében (lanásterem) gyűlkeznek, ahol kérelmeiket elő fogják terjeszteni. A fent említett napokon kívül kihallgatást csakis a legindokoltabb esetben eszközölhetünk. Más esetben és alkalommal magánlevelek az igazgatóság épületébe be nem bocsáttatnak.

HIREK.

Trebitsch Lincoln — 61.

Nemrég hírt adtunk arról, hogy Trebitsch-Lincoln Ignác, az ismert nemzetközi magyar kalandor, aki a háború előtt az angol alsóház tagja volt, New-Yorkban meghalt. Ugy látszik, hogy a nemzetközi szélhámos önmaga terjesztette a haláláról szóló hírt, hogy elterelje a figyelmet közismert személyéről annál is inkább, mert Trebitsch urnak ugyancsak sok van a rovásán. Hogy Trebitsch-Lincoln csakugyan él, az kiderül abból a bécsi táviratból, amely hírlí hozza azt, hogy a jeles firmát házaárulás és család miatt Bécsben tartóztatták. A nyomozás során kiderült ugyanis, hogy több kormányok okmányokat ajánlott fel, amelyek egy Középeurópa-ra szóló ellenforradalmi összeesküvést bizonyítottak volna be. Az okmányokról kiderült, hogy azok hamisítványok.

— **Aradlak Erzsébet hercegnő esküvőjén.** Ma délután 5 órakor utaztak el Bucurestibe annak a küldöttségnek tagjai, akik Erzsébet királyi hercegnő e hó 27-én tartandó esküvőjén Arad városát és Aradvármegyét képviselik és átadják a két törvényhatóság ajándékát. A küldöttség tagjai: Radu Pancu prefektus, dr. Robu János polgármester és felesége és Ilana államépítészeti hivatali főnök felesége. Dr. Robu János polgármester, aki Bucurestiben hivatalos ügyeket intéz el, az esküvő után jön vissza Aradra.

— **A baranyai kérdés.** Budapest. Ideérkezett hírek szerint Vesznic szerb miniszterelnök párisi utazása összefügg a baranyai kérdéssel. Mielőtt a szerb miniszterelnök elutazott, fogadta Kovacevics belügyi inspektort, aki a bajai háromszög ellenőrzése végett a minap Baján járt.

— **A németországi választások.** Berlin. Az eddigi képviselőválasztási eredmények szerint a német nemzeti párt meggyarapodott. A többségi szociálisták is újabb szavazatokat nyertek. Ellenben a demokraták és a független szocialisták táborra mecsappant.

— **Sikkesztő kormány.** London. A mexikói hadügyminiszterium vizsgálott indított, amely kiderítette, hogy a mexikói köztársaság kormánya több millióval megkárosította az államot.

— **Beültetett német lapok.** Berlin. Posenben a két utolsó németnyelvű lapot egyelőre egy hónapra beültették.

— **Dublint megszállták az angolok.** London. Dublin, írországi város belső részét az angol katonaság és rendőrség megszállta. Még a háztetőkön is őrséget helyeztek el. A sáncokba kisértek és megmozdították. A szigorú intézkedések célja az, hogy a köztársasági vezetőket kinyomozzák.

— **Helven milliók tőzvesztéséig.** Bécs. A napokban egy bécsi szállóban agyonlőtte magát Basch Richard 26 éves kereskedő. Az öngyilkosság oka állítólag rossz börzespekuláció. Basch ugyanis a dollár áresésére spekulált és nem kevesebb, mint százezer dollárt, vagyis 70 millió osztrák koronát vesztett, amelyre nem volt fedezet. A fiatal kereskedő ezért lett öngyilkos.

— **Meghívó.** Arad t. i. f. városi községi iskolaszéke 1921. február. hó 22-én délután 5 órakor folytatódó ülést tart, amelyre az iskolaszéki tagokat tisztelettel meghívja. Dr. Robu János, iskolaszéki elnök.

— **Ne felejtse el, hogy értékes és olcsó műtárgyakat csak a Képző- és Iparművészeti Szalonban vásárolhat.** Vételektelezetség nélkül megtekintheti a kiállítás a kulturpalota kistermében.

— **Tankerületi főigazgatóságok Erdélyben.** A cluj (kolozsvári) közoktatásiügyi államtitkárság tervezetét készít, amely a közel jövőben meg is valósul. A tervezet szerint a nagyobb városokban: Oradeamaren (Nagyváradon), Timisoaran (Temesváron), Clujon (Kolozsváron), Sibuban (Nagyszebenben) és Brasovban (Brassóban) tankerületi főigazgatóságokat létesítenek, amelyek ezután minden a kerületükhöz tartozó iskolaügyet a saját hatáskörükben intéznek el a közoktatásiügyi államtitkárságtól függetlenül.

— **Mit követel Szerbia? Belgrád.** A szerb kiküldötték a jóvátételi bizottság ülésén bejelentették, hogy Jugoszlávia 27 milliárd dinár kárpótlást követel.

— **Repatriálás.** A legközelebbi repatriáló vonat, amely március 5-én indul, 150 vagonból áll és körülbelül 800 személyt visz magával. Ezt a hosszú vonatot nem egyszerre indítják Aradról, hanem egy nap alatt több turnusban. A repatriáló hivatal ezután sűrűn indít kisebb repatriáló vonatokat. Nem fogják dátumhoz kötni az egyes vonatok elindulását, hanem amint 20—30 vagon összegyűl, azonnal elindítják a vonatot.

— **Eljegyzések.** Schwarz Albert (Arad) eljegyezte Frankó Annuskát (Pankota.) (Minden külön értesítés helyett.)

— **Paskovics Mancikát eljegyezte** Böhm Lajos, a Jugoszláv Bank R. T. főkönyvelője, Halmágin.

— **Házasság.** Kátay Béla szegedi földművelő házaságot kötött október havában Kis Baczoni Baczony Kálmán ny. gazdatiszt, szőlőbirtokos leányával, Mariskával.

— **Főszolgabíró és ügyvéd pere.** Holnap, február 23-án délelőtt 9 órakor kerül tárgyalás alá az aradi törvényszék büntető osztályának felelősségi tanácsában dr. Suciu Valér ügyvédnek dr. Cornea János radnai primprelor elleni becsületsértési ügye. A vád tárgya az, hogy dr. Suciu Valér a legutóbbi képviselőválasztás alkalmával mint Goldis László ellenjelöltje Solymoson mondott programbeszédje alkalmával az erdészeti hatóságot meggyanúsította és e miatt dr. Cornea „hazudik és tartja be a száját” szavakkal illette. A radnai járásbíró dr. Corneát a vád alól felmentette s most a törvényszék fog ez ügy felett dönten. Dr. Cornea primprelor védelmét Nikolets Döme radnai ügyvéd látja el.

— **Letartóztatott bankigazgató.** Budapest. Az államrendőrség letartóztatta Pick Marcellt, a Merkurbank vezérigazgatóját különböző visszaélések miatt. Pick Marcell állítólag 30 millió koronával károsította meg a bank üzletfeleit.

— **Titokzatos holttest.** Borzalmas gyilkosságnak jött nyomára az ötvenes csendőrség. Az ötvenes uradalom új istállókat építtetett. A köműveseknek déiben a feleségei szokták hordani az ebédet. Az uradalomnak a kutyái kapargálni kezdtek a csontok után és egyszerre az egyik kutya kikapart a földből egy férfi holttestet. A szája rongyokkal volt betömve és a nyaka is kötéllal volt begöngyölve. Az orvosszakértő megállapította, hogy körülbelül négy hónappal ezelőtt ölhették meg és temethették el. De a gyilkosok vagy nagyon siettek, vagy csak nagyon felületesek voltak, mert alig tízcentiméternyi mélyre ásták el áldozatukat. Az ötvenes csendőrség nyomozása eddig eredménytelen maradt, mert még a hulla személyazonosságát sem sikerült megállapítani. Az aradi törvényszék részéről ma kiutazott a helyszínére dr. Sommer. Nándor vizsgálóbíró és dr. Bauer Bódog ügyész, akik személyesen vezetik a nyomozást.

— **A közfelmelési felügyelő lemondása.** Nemrég mondott le állásáról Jonescu-Fulger vármegyei közfelmelési felügyelő. Most arról értesülünk, hogy Rascanu közfelmelési felügyelő szintén benyújtotta lemondását. Rascanu azért mondott le állásáról, mert csekély fizetéséből nem tud megélni.

— **A tankók fizetése.** A közoktatásiügyi államtitkárság rendelete értelmében a tanfelügyelőség felhívja a községi, felekezeti és állami tanulókat, hogy csütörtök délelőtt jelentkezzenek a tanfelügyelőségnél, ahol megkapják a múlt év október 1-ig visszamenő fizeteskülönbözetéről és rendes fizetésükről szóló nyugtákat.

— **Villanyvilágítás egész éjjel.** Múltan a villamosmű nagyobb mennyiségű szénét kapott az elmúlt szombattól kezdve ezután egész éjjel lesz villamos világítás.

— **Elfogott lisztlovajok.** Szombat éjjel a vasúti állomáson feltörték egy lisztet telt vaggont és abból három zsák lisztet elloptak. A nyomozást a Detescu-csoport Isztin Mihály nevű detektívje vezette, aki vasárnap reggel a négy betörő közül hármat: Mócz Jánost, Dóka Pétert és Juhász Jánost elfogta. A detektív az elloptott három zsák lisztet egy nyugalmazott vasúti őrnél megtalálta.

— **Felhívás a pékekhez.** A közfelmelési felügyelőség felszólítja az összes pékmestereket és mindazokat, akik fehér sütemény készítésével foglalkoznak, hogy holnap, kedden délelőtt 10 órakor jelenjenek meg a vármegyházán lévő közfelmelési felügyelőségi hivatalban.

— **Árdórágtási ítéletek.** A törvényszéken működő árelenőrző bizottság Pavelianu táblabíró elnökelete alatt dr. Hámori Lászlót, mert sertéseket drágán adott el, 2000 leire és Zuba Lászlót 400 leire ítélte.

— **Három hónap — lopásért.** Ma ítélték az aradi törvényszéken Nyék-hegyi Lotár táblabíró hármastanácsa Kurta Demeter felett, aki ellen lopás büntetése miatt emelt vádat az ügyészség. Kurta Demeter, mivel csakhamar beigazolást nyert az a tény, hogy Varga Jánosnéól loptalanul elulajdonított tízennégy darab százkoronást, összesen ezernégyszáz korona értékben, a három hónap börtönnel büntetése mellett és három hónapi fogházra és politikai jogainak egy évi elvesztésére ítélt.

— **Cigánytragédia.** Világosról jelentik: Zsurzsú György és Zsurzsú Traján ottani cigányok Lingurár Maja segítségével halálra verték Martin Ilika vályogvető cigányt. Többeket valószínűleg fejtékenységből követtek el, mert a fiatalabbik Zsurzsú és Martin egy leánynak udvaroltak. A szerencsés Martin volt, mert a leány őt ajándékozta meg szerelmével. A két Zsurzsú bosszúból egy jóbarátjuk segítségével megölték, mikor Martin a szerelőjétől jött és az éj leple alatt agyonverték. A világosi csendőrség letartóztatta a tetteseket.

— **Menetrendváltás a nemzetközi gyorson.** Az aradi kerületi vasutigazgatósághoz ma rendelet érkezett, amely szerint a bécs-bucurestii gyorsvonatjárat menetrendje a közeli napokban némi változást fog szenvedni. Az új menetrend szerint a 14-es számú, Bécsből jövő gyors 17 óra 27 perckor érkezik Aradra és 17 óra 52 perckor indul Bucuresti felé, míg a 13-as számú gyors 13 óra 28 perckor érkezik Aradra és innen 13 óra 53 perckor indul Magyarországra. A 14-es számú gyorsvonat 23-án, a 13-as gyors pedig 24-én már az új menetrend szerint közlekedik.

— **Táncmulatság.** Az aradi román ifjuság a román négyzet közreműködésével tegnap este a Fehér Kereszt nagyszabású táncmulatságot rendezett. A mulatságon többek között ott volt Pop C. István volt miniszter, báró Pop Anré, Leonardi és Maximilián román szinigazgatók a feleségükkel. Az estély tiszta jövedelme 8117 lei volt, amelynek felét az egyesülés szobra alapja javára, másik felét pedig a Gloria footballklub javára fordították.

— **A népbiztos kincsei.** Budapest. Az államrendőrség letartóztatta dr. Szabados Sándor volt népbiztos sógorát, Schmiedl gyárigazgatót és ennek feleségét, mert levelet csempészték Szabadostól Bécsbe és Bécsből Budapestre Szabados részére. A rendőrség Frank gyáros lakásán lefoglalta Szabados volt népbiztos milliókat érő műkincseit, amelyeket a proletárdiktatura alatt összelopkodott és Frank gyároshoz elrejtett.

Színházi apróságok.

(Bécsi színházak.) A legírsebb bécsi lapok hasábjain át foglalkoznak a legújabb színházi eseményekkel, melyeknek tulajdonítanak legalább annyi fontosságot, mint a külpolitikai kérdéseknek. A Burgszínházban egy költőnek, Elisabeth Ramingnek ötfelvonásos sorstragédiáját játszik. A kritika nem valami kedvezően foglalkozik a darabbal. „A költő tehetségtelenségének ezen szomorú bizonyítéka után — írja a „Das Interessante Blatt“ — reméljük, nem fog többet látatni a kezébe. Az ócska színházi trükkök lomtárából kirángatott szellemek, kísértetek, víziók, szimbolumok és egyéb örült ségek töltik meg az öt felvonást. Hogy a darab nem bukott meg, azt csak Lotte Medelsky és Heipess színészi képességei magyarázzák meg. A „Staatsoper“-ben a csodaszép Marie Hussa énekel, ki „A köpönyeg“ című Puccini-opera utolsó előadásán valóságos lázba ejtette a közönséget. Kitűnő alakítása és csodálatos hanganyaga minden kritikán felül áll. A „Wiener Stadtoper“-ben Lautensack három nagyon hosszú felvonásra kinyújtott darabja, a „Forgalom“ megy, melynek a cenzura meg nem érdemelt reklámozta szerzett. Az előadási jogért folytatott küzdelem nélkül a darab valószínűleg a szellemi sivárságok lomtárába került volna. A Józsefvárosi színházban Paul Cavault és André Monezy Pon „Mindent a szerelemből“ című hőzöngét adják. A szellemességtől sziporkázó francia frivolságot minden este telt ház kacagja végig. A cselekmény középpontjában monsieur Padirac, egy vigjátékiró áll, aki sok szerelmi viszonzottságot élt át s aztán valamennyit színre hozza. Jarnoski a főszerepet játszó alakításába elegáns szeretetreméltóságot és mindvégig fölényes humort vitt bele. A közönség ragyogó arccal távozott el és nem fukarkodott a tetszésnyilvánítással.

(Ünnepelt és kiütiült író. A „Luptatorul“ írja: Craiovában a közelmúltban igen furcsa eset történt. Egy zsidó nemzetiségű román író egy szindarabot írt, melyet elő akart adni a helyi színházban. A saját neve alatt azonban ezt nem tehette meg, mert ez előtt két esztendővel a craiovai diákság megtiltotta a színháznak, hogy az említett író darabjait előadja. B. Luca — így hívják a craiovai magas „egyetemek“ diáksága által letiltott író — a tilalomra való tekintettel egyik író társát, Faragó Elenát kérte meg, hogy vállalja a szerzőséget, amit ez meg is tett. A trükk sikerült; a színház elfogadta, elő is adta teljes sikerrel.

Ünnepelték Faragó Elenát is. A

második előadás alkalmával azonban a diákság megtudta, hogy ki a dráma szerzője s amit előző nap annyira ünnepelt, másnap kiütiült, megbuktatta. Ehhez kommentár nem kell — írja a „Luptatorul“. Csak még egy részlet: az egyik craiovai B. Lucát viszszaélésével vádolja.

(Offenbach a foglyotáborban.) Az alább következő kis esetet egy mostanában hazatért hadifogoly tisztől hallottuk. A berezovszkói táborban várták a magyarok a szabadulást és közben színházat játszottak. Footballoztak és megtanultak négyféle mongol dialektust. Még így is lassan, fáradtan cammogtak a napok, míg egyszer csak híre jött, hogy amerikai misszió érkezik, amely a hadifoglyok egy részét haza transzportálja. Nosza támadt nagy sürgős-forgás a táborban. Már napokkal előbb megbolygatott hangyabolyként nyüzsögtek a kis szükre, elvadult fogoly-gyerekek a tábor irodahelyisége körül, hogy megtudjanak valamelyes részletet a szabadulás felől. Az egyik váradi tisztnek eszébe jutott, hogy a misszió érkezésének ünnepélyessé avatására kellekne valami cédot rendezni. Hosszas tanakodás után elhatározták, hogy előadják Offenbach „Szép Heléná“-jának második felvonását, amelynek anyaga megvolt az egyik fogolynak, aki civilben dirigens volt a soproni színházban.

A misszió megérkezett, azonban az öröm korai volt, mert egyelőre szóba sem került a hazaszállítás, a három tiszt csupán a táborból jött tanulmányozni. A fiúk lehangoltan gépiességgel válaszoltak a missziót vezető amerikai kapitány kérdéseire az ellátásról, a bánásmódról, de ha már betanulták a darabot, elő is adták. A legtagasabb barakban állították fel a színpadot és az előadás volt olyan jó, mint itthon egy vidéki színházé. Az amerikaiaknak frenetikusán tetszett a darab és a játék egyaránt és mikor a függöny leördült az egyik lelkesen kérdezte:

— Ki írta ezt a darabot?

— Offenbach! — válaszolt neki az egyik angolul beszélő tiszt.

— Offenbachot ezentúl nem szabad alantas munkára felhasználni. Egy ilyen tehetségnek állandó szolgálatmentességet kell adni, hogy nyugodtan dolgozhassék!...

Hosszas magyarázat után sikerült csak felvilágosítani az amerikai tisztet, hogy Offenbach nem hadifogoly Berezovskában, hanem egy halott francia zeneszerző.

— Offenbach? Francia? Pedig olyan magyaros neve van! — mondta az amerikai, aki sokat tanulmányozhatta a magyar hadifoglyok listáját.

Nines határzár.

(Az aradi nemzetközi tárgyalás határozata.)

Napok óta az a hír járja be a várost, hogy Románia és Magyarország között a határzár miatt minden vasúti személy- és teherforgalmat beszüntettek. Illetékes helyen erre nézve a következő felvilágosítást kaptuk: Határzár nincs és nem is lesz. Tény azonban, hogy a határátlépést a vasúti forgalomban korlátozták. A korlátozás a nemrégiben Aradon megtartott nemzetközi vasúti konferencia tárgyalásának az eredménye. Ezen a konferencián ugyanis amilyen a nemzetközi bizottságon kívül a Máv. és a C. F. R. kiküldöttjei vettek részt, megállapodásra jutottak a Románia által Magyarországnak még átadandó vagonok ügyében. A vagonok átadása még folyamatban van. Az átadás részleteit illetőleg Románia úgy állapodott meg, hogy a könnyebb ellenőrzés és a technikai nehézségek megkönnyítésére való tekintettel egy állomáson, még pedig az Arad melletti Kurticsen fogják a kocsikat kiszolgáltatni.

Közgazdaság.

A valutapiac.

Páris, szikratávirat február 20. Dollár 14.4 és fél, leu 18.5, марка 23. Bucuresti, február 20. Dollár 73, марка 1.23. Arad és Timisoara (Temesvár) február 21. Dollár 73, марка 1.23. Budapest, február 20. A magánforgalom bizakodó. A kurzusok a következők: Dollár 513, марка 875, Napoleon d'or 1670, francia franc 3800, leu 701, szokol 660, frank és koronadinár 1390, osztrák korona 74, lengyel марка 63. — Zürich, február 20. Berlin 990, Milano 2200, Prága 760, Budapest 115, Bécs 130, London —, Páris —, Zágráb 425, Bucuresti 810, Newyork 607, osztrák lebeljegyzett korona —, Varsó 77.5.

A selyemtenyésztés. A földművelésügyi államtitkárság körlevelet bocsátott ki, amelyben felhívja a lakosság figyelmét a selyemhernyótenyésztés hasznos voltára. A petéket az állam ingyen bocsátja rendelkezésére azoknak, akik a selyemhernyó tenyésztéssel foglalkozni kívánnak. Ez iránti kérelmeket az illető község vagy város előjárásánál kell előterjeszteni. A körlevélben részletes utasítás van a selyemhernyók tenyésztésére vonatkozólag. A selyembubókat az állam a következő áron váltja be: Első minőség 30 lei, második minőség 20 lei, harmadik minőség 1 lei kilogrammonként.

Rekvirálás Nyugatmagyarországon. Budapest. Egyes osztrák lapoknak ama hírével szemben, hogy Nyugatmagyarországon kiméletlenül — rekvirálnak. Gratz Gusztáv magyar külügyminiszter kijelentette tudósítónk előtt, hogy Nyugatmagyarországon csak ama gabona beszedése folyik, amelyet az egyes községekre az ellátatlanok szükségletének biztosítása végett a természet eredmény alapján kivetettek. Kijelentette a külügyminiszter még azt is, hogy a Nyugatmagyarországra vonatkozó részletes tárgyalások február 24-én Bécsben kezdődnek.

A korona javulása. Budapest. A koronának május utánra várható javulásáról Hegedüs Lóránt pénzügyminiszter kijelentette tudósítónk előtt, hogy nem vár rohamos, hanem egyenletes emelkedést. Kijelentette azt is, hogy céljait külföldi kölcsön-igénybevétel nélkül akarja elérni. Ha a béke nem teszi tönkre Magyarországot, úgy az ország hamarosan talpra fog állni.

Figyelmeztetés!

Videki előfizetőink között még mindig sokan vannak, akik az „Aradi Közlöny“-ért való előfizetési hátralékaikat — dacára többszöri felszólításunknak — nem küldték be. Ezuttal ismételtén kérjük, hogy úgy a hátralékokat, mint a folytatólágos előfizetést HALADÉKLANUL postautalványon beküldeni szíveskedjenek, mert ezután csak annak küldünk lapot, akinek laptartozása nincsen. Aki pedig a hátralékot SÜRGŐSEN ki nem egyenlíti, peresítjük.

AZ „ARADI KÖZLÖNY“

Mozl.

A mozgóképszínházak műsora. Február 22-én az Apollóban: Tih-Minh. VI. rész. Büntügyi dráma. — Az Uránia-ban: A végzet istennője. Társadalmi dráma 5 felvonásban.

Tih-Minh befejező rész kedden utoljára — az Apollóban. A Tih-Minh című szenzációs Gaumont film befejező részét tartja műsoron az Apolló színház, amelynek nézőtere vasárnap és hétfőn alig tudta befogadni a nagyszámú közönséget. Mindazok, akik élvezettel nézték végig a nagyconcepcióú büntügyi dráma előbbi 5 fejezetét, kíváncsian várták, miként fog eldőlni az izgalmas, elkeseredett élet-halál harc, melyet a gonosztevő banda folytatott D'Athis, a fiatal tudós ellen. Konstatálnunk kell, hogy a közönség megnyugvással hagyta el a mozi s az ideigatörténet úgy fejeződött be, ahogy azt maga is kívánta: az igazság teljes győzelmével. Arad közönségének sokáig emlékeztetésben fog maradni ez a gőnyörű film, amely újabb dicsőséget hozott a Gaumont filmgyárnak, de egyben az Apolló színháznak is, amely nem kimélve semmi áldozatot, előkelő összeköttetései révén megszerezte külföldről a filmpiac eme szenzációját. Az az óriási érdeklődés, ami végig kísérte a 6 részből álló film vetítését, beszédes bizonyítéka annak, hogy a közönség elismerése honorálta az Apolló színház áldozatkészését, amit a közönség a közeljövőben újabb szenzációs filmek műsorra tűzésében ismét tapasztalni fog.

A végzet istennője — Suzanne Grandais. Összinté, mely hatást váltott ki az Uránia színház nagyszámú közönségéből Suzanne Grandais legújabb filmdráma: A végzet istennője. Előrelő, parfümültatos levegőben játszódik le az érdekes történet, amelynek minden jelenése megleptések elé állítja a nézőt. Suzanne Grandais művészi játéka pompásan érvényesül az egyéniségének megfelelő keretek között. Egy-egy jelenetben oly hatalmassá emelkedik játékában, hogy szinte magával ragadja a közönséget. A művész kiállítású, nívós képet kedden mutatja be utoljára az Uránia színház.

Szerkesztői üzenet.

P. S. Arad. Cikke érdekes, de tendenciája miatt legnagyobb sajnálatunkra nem adhatunk neki helyet.

R. S. H. Arad. Tárcaját alkalmasnak közölni fogjuk.

A szerkesztésért
KÁROLY JÓZSEF
felel.

Valódi francia **LION NOIR**

cipőkrom 2-ös, 3-as, 5-ös számú, nagyban és kicsinyben, minden mennyiségben kapható a legolcsóbb árak mellett

FRATII STEINER

bőrkereskedésben ARAD, Asztalos S.-u. 2-3. Piaci utca: Ujradon és Újszentanna

NYILTÉR.

As ezen rovat alatt közölték nem vállalunk felelősséget

Kopetkő Károly mint mélyen sujtott fiú, úgy a maga mint **Mészáros Margit** és **Mészáros József** mint tájadalomtól megtört szívű gyermekei és az előírtak, valamint számos rokon, ismerős és barátai nevében is mélyen megtörve, de a Mindenható szentséges akaratában való megnyugvással tudatják, hogy a szeretett jó nővér, illetve drága jó édesanya, sógorú, rokon és jó barátok

özv. Mészáros Sándorné

szül. Kopetkő Róza

1. évi február hó 20-án, hajnali 4 órakor, életének 53-ik évében, rövid szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvételét után nemessé lélekét visszavetve Teremtőjének.

Felejtéssel drága halottunk földi maradványait f. hó 22-én, délután 4 órakor fogadják a felelő temető halottait csarnokából a rom. kath. anyaszentegyház szertartásai szerint az ugyanottani temetőben levő családi sírkertben örök nyugalomra helyezve.

Az engesztelő gyászmise áldozatot a meghaldogult lelki áldozatát 1. évi március hó 7-én, délelőtt 10 órakor mutatjuk be a főtiszt. Minorita-átvák szentegyházában a Mindenhatónak.

Pihenése oszond, drága emléke áldott legyen!

Arad, 1921. évi február hó 20-án.

Mészáros József szül. Ráthay Viktoria, menyje. **Kopetkő Margit**, testvére. **Kopetkő Károly** szül. Mátyás Anna, főtiszt. **Mátyás Béla** plébános, **Mátyás Vilmos** és neje szül. **Hámpel Teréz**, özv. **Kopetkő István** Lajosné szül. Csávas Eszti, özv. **Wolf Andrásné**, sógorai és sógoronéi. 10537

Varga Imre utódai, „Szent Margit” első temetőkezési intézete, Arad, Bulevardul Regina Maria (Andrássy-tér) 18.

Wittwe Sigmeth Alois geboren Tangner Katharina als Gattin, gibt in ihrem wie auch im Namen der Geschwister, Schwager und Schwägerinnen und der ganzen Verwandtschaft die traurige Nachricht von dem Ableben ihres unvergesslichen Ehegatten

Alois Sigmeth

welcher am 20. Febr. 1921. Nachmittags 6 Uhr nach langen Leiden und nach Empfang der hl. Sterbe-Sakramente selig im Herrn entschlummert ist.

Die unvergesslichen Überreste des Verstorbenen werden am 22. Febr. 1. J. Nachmittags 2 Uhr im Németpereg Friedhofe zur ewigen Ruhe bestattet.

Segen seinem Andenken!
Németpereg, am 21. Febr. 1921.

Varga Imre utódai, „Szent Margit” első temetőkezési intézete, Arad, Bulevardul Regina Maria (Andrássy-tér) 18.

MODERN HATZOBAS

uri magánház, melyben kocsiszín, és isálló van, elfoglalható lakással a belvárosban; kisebb-nagyobb szobák kórnál, felszeretéssel a hegyallán, valamint több bér- és magánház eladók. Bővebbet: Wallinger adásvélt közvetítő irodájában Lázár-utca. 10457

REGI

nyakkendőket olcsón újja alakít 1075
Harrik-cég Strada Metlanu (Ferry-utca 6.)

Legjobb a

Mercedes-kéítő

Mindenütt kapható. 10456

Apró hirdetések

Levelezés.

SZABAD MADAR. Levele van a kiadóban. 717

INTELLIGENS. ÉRETTSEGI, nőtlen rokkant list megismerkedne komoly szándékból egy szerény intelligens, igazi urileánnyal, vagy független uriaszonnal a legteljesebb diszkreció biztosítva. Esetleges válaszokat „Ha jön a tavasz” jellegre kerek a kiadóba. 701

Alkalmazás.

ROMANUL tudó gépíró vagy gépíróként azonnal belépésre keres Dr. Sebestyén József borosjenői ügyvéd. 715

EIN DEUTSCHES FRÄULEIN wird gesucht zu Kindern. Adresse: Erzsébet körút 7. 713

ERDELYI KERESKEDŐ keres hetenkénti 1-2 napi, 1-2 órai használatra diszkrejt bejárati butorozott szobát a belvárosban. Ajánlatokat „Erdélyi kereskedő” címmel Wallinger hirdetője Lázár-utca továbbít. 10456

INTELLIGENS leány háztartás végzésére vállalkozik. Jó bánásmódra, mint nagy fizetésre reflektál. Címe: Wallinger hirdetőjében. 10456

ALMOLNART KERESÜNK azonnali belépésre pankotai malomhoz, jelentkezni lehet Kovács Gyula főmolnárnál Pankótán, vagy Aradon Erzsébet-körút 11. sz. I. emelet. 699

FRANCIA munkát önállóan dolgozó elörendű leányok és tanulók felvételnek Maison Margot Salonba Ferdinánd-utca 4. 710

NÉMET kisasszony állást keres 1-2 gyermek mellé azonnakra. Címeket a kiadóba kér. 704

IDOSEBB. gyermektelen házaspár házmesteri állást keres. Cím: Simon Ferenc Mikes Kelemen-utca 39. 702

PIATAL LEÁNY. ruhák hajtogatását és sima ruhák vasalását vállalja. Címe Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 10456

INTELLIGENTES deutsches Fräulein wird sur 9 Jähriges Mädchen auf Land gesucht. Näheres in der Administration. 711

Vétel és eladás.

TAVASZI BUZA vetőmagvak eladók. Cím a kiadóban. 712

KÉZIMUNKA FÜGGÖNYÖK. továbbá egy angol kék kostüm eladók. Cím: Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 10456

HÁROM SZOBÁS lakásberendezés eladó. Lakás átadható. Cím: Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 10455

E K É K E T,

KUKORICAVETŐGÉPEKET, EXSTIRPATOROKAT, stb. DRÓTSZEGEKET, KASZÁKAT, LÁNCOKAT, SZÖLLŐPERMETEZŐKET, stb.

REZGÁLICOT, KENPORT, GUMMITÖMLŐKET, stb.

MINDENNEMŰ MŰSZAKI CIKKEKET, GÉPOLAJOKAT, stb.

raktárról azonnal szállít nagyban és kicsinyben az

Erdélyi Szász Gazdasági Egyesület Géposztálya

SIBIU (Nagyszeben), Salzgasse 22., valamint annak fiókja: Segesvár, Baiergasse 47. és tölérakata: Hann és Társa R.-T. Cluj (Kolozsvár), Heltai-u. 3. 194

PRÉMES bekecsét veszek. Cím: Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 10456

EGY EBÉDLŐ, háló és konyha berendezés olcsón eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 709

ORVOSI SZÉK, butorok szőnyegek eladók. Strada Consistoriului (Batthyány-utca) 34b) 708

EGY világos hálészoba olcsó áron eladó. Illés-utca 79. 703

ANTIK és modern porcellánt, butort, szőnyeget, festményeket, ékszert, ezüstöt vesz és elad Salon Artistique. Állandó kiállítás. Bulevardul Regina Maria (Andrássy-tér) 21. szám. 10621

Uzletek.

EGY SZÉP üzletelviség berendezéssel együtt a főter közelében eladó. Cím Vargáné Thököly Imre-u. 29. 714

EGY régen fennálló jómeneteli süteke berendezéssel és lakással együtt eladó. Cím a kiadóban. 700

EGY jóforgalmu vendéglő házzal együtt eladó. Értekezni Strada Virginia Hotelán (Erzsébet-utca 7b) 705

EGY-uj bent és mészáros üzlet és műhely berendezés gépekkel (lőtt, vőt és kvets) eladó, Henger Viktornál, Újszentanna. 644

JÓFORGALMU élelmiszer üzlet betegség miatt eladó. Cím: Stepanó, Hindenburg-ut 21. Leiningen-utcai rész. 669

Ellátás.

KITÜNO HAZIKOSZTOT kaphat két fiatalember uricsaládnál, esetleg teljes ellátást is Andrássy-tér 3. I. emelet 35 500

Oktatás.

ANGOL, francia nyelveket vállal fiatal urihölgy. Str. Consistoriului (Batthyány-utca 34b) 707

Különféle.

TARSULNÉK üzlet és üzemnagyonbítás céljából oly férfi, vagy nővel akinek megfelelő tőkéje van. Ajánlatokat „Ruhakészítő telep” címen Wallinger hirdetője Lázár-utca továbbít. 10455

ZONGORÁT vagy pianót bérelnék. Strada Consistoriului (Batthyány-utca) 34b) 706

ESTI-DEUTANI varró-szabászati tanfolyamra jelentkezhetnek délután Piata Caledralei (Tököl-tér) 5a) 10456

APRÓHIRDETÉSEKET az Aradi Könyv részére felvesz Wallinger István hirdetésfelvételi irodája Lázár Vilmos-utca, Klein I. hirdetés és hírlap irodája Strada Romanului (Zrínyi-u.) és Mandi, Bulevardul Regele Ferdinand I. (Boros Béni-tér) 15. szám alatti papírzátele.

Ráczi Emil

okl. építész és építómester irodája

Biv. Regina Maria (Andrássy-ut) 7.

Elvállalja épületek tervezését és felépítését, átalakításokat stb. szakmájában és gazdaságosan. 666

Bel- és külföldi különlegességek érkeztek.

George Wajdits

„Jézus Szíve” gyógyszerháza Bulevardul Regele Ferdinand II. (József főherceg-ut.) 10381

Meszelők, ló-, marha- és kefék

nagyban raktára. Viszonylag olcsónak reneklivül jutányos árak. Nagy utazókossarak féláron kaphatók. 666

VAKOK BOLTJA

Arad, Biv. Reg. Maria (Andrássy-tér) 3. (Bejárati a Tabajdy Károly-utcahoz.)

Kereskedők figyelmébe

Nagy harisnya raktár valamint nagy rövidáru raktár szolid kiszolgálás mellett.

Alexandru Krammer

Str. Metlanu (Ferry-ut.) 3.

Tavasza gyönyörű szép lesz, ha már mostan WEISZ-féle

Elsa kánfor krémét használ

Egy tégely ára: 10.- Lei.

Kapható: Hanza, Vas, Vojtek és Weiss és Lázár drogeriában. 10042

C. F. R. Direcunea Regionala.

1894-1921. szám.

HIRDETMEY.

A bucuresti vezérigazgatóságától közben kapott rendelet folytán közhírrá tesszük, hogy az aradi vasuti vendéglő bérletére vonatkozó 2681-921. sz. pályázati hirdetményt visszavonjuk és annak dacára netalan beérkező ajánlatokat tárgyalannak fogunk tekinteni. Arad 1921. február hó 13-án. 698

Directiunea regionala.

Elsőrendű minőségű Croupon és lábas

TALP

minden sulyban érkezett.

Eladás nagyban és kicsinyben

a legolcsóbb árak mellett.

Továbbá zsiros pitling és tehénbőrök, valamint vikszos bőrök a legolcsóbb árakon kaphatók

FRATII STEINER

634. bőrkereskedésben

Arad, Asztalos S.-u. 2-3.